

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

2. Æternæ vitæ præmium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

bonum, neque ullam habent priorum memoriam, nisi quæ affligat. Omnium enim pompatum, voluptatum, deliciarum, aut oblivio est, aut sine cruciatu recordatio. Sed & à Deo atque Angelis flammea hæc damnatorum regio oblivioni data est, quia qui illic degunt, nunquam inde sunt educendi. *Infer nos & vos, clamat Abraham, chaos magnum firmatum est, ut hi qui volunt hinc transire ad vos, non possint, neque inde huc transire.* O chaos metuendum! O tormentorum æternitatem horrendam! Sepulchra eorum, domus illorum in æternum. Talia sibi ipsi struunt palatia impii: mortuus est autem & dives, & sepultus est in inferno. O profundum sepulchrum! hoc mausoleo hic Lazari tortor est conditus, cui pro lectulo flamma, sicut pro neccate, pro dapibus sulphur, pro tripudiis est desperatio. Carcere dicuntur clausi sperare salutem; hic nulla salus, sed nec spes salutis ulla, sed desperatio ÆTERNA.

Concionem non tam longam, quam horrendam dictavit Ezechiel Deus, in hæc verba: *Et dices saluti meridiano: audi verbum Domini, hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego succendam in te ignem, & comburam in te omne lignum viride, & omne lignum aridum: non extinguetur flamma succensio: Quot nunc cedri, quot impii homines in hac vita & virent fortunæ succellu, & arent virtutis inopiâ. Audite ergo vos, & virentiâ, & arida ligna, succendentur ignis, & flamma succensio non extinguetur.* In gehennâ, quod vos properatis, nulli dies festi sunt, quibus succensa fornax interquiescat: æternus dolor, æterna mors, æternus luctus, nullis intermiscendus unquam solatiis. Noctes atque dies insopita, pervigil, inextincta in vos flamma vindicabit; vivetis ad assiduam, perpetuam mortem. Augustinus id credite, tam diserte quam graviter monenti: Habebunt, inquit, impii in cruciatibus vitam: sed qui vivunt in tormentis, cupiunt (si fieri possit) finire talem vitam, & nemo eis dat interitum, ut nemo auferat cruciatum. Sed vide scripturam loquentem & discernentem, non est dignata talem vitam vocare vitam. In cruciatibus, in tormentis, in ignibus sempiternis, noluit appellare vitam, ut ipsum nomen vitæ laudis sit, non mortis; ut ubicunque audis vitam, tormenta non cogites: nam in tormentis esse semper, æterna mors est, non aliqua vita. Ipsam vocant scripturæ mortem secundam, post hanc primam, quam omnes humanæ conditioni debemus. Etiam mors secunda mors vocatur, & nemo tamen ibi moritur: satius & melius dixerim, nemo ibi vivit: in doloribus enim vivere, non est vivere. Ergo illa vita in tormentis, non est vita; & illa vita sola est, quæ beata; nec beata esse potest, nisi fuerit ÆTERNA. Hoc ipsum alibi sic copignat: Si anima in peccatis vivit æternis, quibus & ipsi spiritus cruciabantur immundi; mors illa potius æterna dicenda, quam vita: nulla quippe major & pejor est mors, quam ubi non moritur mors.

Vita nomen laudis non mortis.

Beata vita non est nisi æterna.

Lib. 9. mor. c. 49.

Numerus luctuosorum annorum adhuc integer restat Caino.

Simillimum huic testimonium fert Gregorius: In gehennâ miseris erit mors sine morte, sicut sine fine, quia ibi mors vivit, & finis semper incipit. Idem submonens Innocentius: Tunc, inquit, erit mors immortalis. O mors quam multo dulcior esses, si vitam adimeres, quam cum cogis sic vivere! Sic est: numerus annorum apud inferos absque numero est, nulli numerabilis. Deus ipse annorum ejus ultimum in numerando illo non inveniet: post mille millia millionum annorum numerata, totidem supererunt numeranda; his etiam enumeratis, non solum ultimus non invenietur, sed singuli erunt, quasi essent primi. Caino post quinque millia annorum, quos illic vixit, assidue moriendo, tam adhuc integer restat luctuosorum annorum numerus, ac si hoc primum die in flammeum istud ergastulum detruderetur. Et post aliquot annorum miliones, ex hoc numero consumptos, non magis decreverit ipse numerus, quam si hæc primum horâ inciperet ardere. Et

quamvis Evangelici illius opulenti heluonis tormenta ad duo millia annorum accedant, tamen ardet adhuc & æternum ardebit, & nec gutturam pridem postulatam æstus linguae impetrabit unquam.

Hæc audimus, hæc cogitamus, & ridemus? nimirum res levis est, æternis flammis immori. Hic quæri posset non immerito: *Vbi lacryma vestra, & ridiculi mortales! tales certe sumus: ob paucos obolos, ob parvam jacturam, lacrymarum grandes guttas fundimus: immensum, irreparabile damnum hilari cachinno decoquimus.* Ad judicem hominem evocati trepidamus; ad Dei tribunal magnis quotidie passibus vel nolentes imus, & in viâ liberè scamur; mare navigaturi, pericula formidamus, ad ipsam totam ÆTERNITATEM ridibundi currimus.

Votum est B. Bernardi æquissimum: Utinam, inquit, scirent, utinam, utinam. Et quorū hæc non-*Ser. de SS. Apost. Petro & Paulo.* Bernardi, sapientia? Ut æternitatis imago reformetur in nobis: videlicet ut præsentiam moderemur per sapientiam, præterita per intelligentiam dijudicemus, novissima provideamus ad cautelam.

Divini Pauli non votum hic habemus, sed præceptum, nec enim Ephesius optat, sed imperat: *Videte itaque fratres, quomodo cautè ambuletis: non quasi insipientes, sed ut sapientes, redimentes tempus, quoniam dies mali sunt.* Circumspectè, diligenter, accuratè negotium salutis curandum est; insipientissimi sunt, qui breve hoc tempus felici æternitati comparandæ concessum, non expendunt, sed prodigunt in vanissimas oblectationes; jocando, ludendo, otio cælum mercantur. Non fabulis redimendum est tempus, non otio vel poculis, sed crebris precibus, serio labore, constanti industria. Augustinus, profanis etiam negotiis non nihil temporis suffurandum docens: *Quando, inquit, aliquis tibi litem infert, perde aliquid, ut Deo vaces, non litibus: id enim quod perdis, pretium est temporis. Sicut enim das numos, & panem emis: sic perde numos, ut emas tibi quietem, & tempus vacandi Deo, hoc est enim tempus redimere.*

Ita quarumvis rerum dispendio, bene agendi opportunitas est comparanda, quoniam dies mali sunt; dies vitæ hujus plenissimi sunt doloribus, constanti tentationibus, ærumnis, quæ bene agendi occasionem vel adimunt, vel minuunt, inquit Anselmus. Quod si occasionem istam elabi, & vitam nostram in meris melioris vitæ propositis sinamus effluere, non erit momentum amplius, quo neglecta reparemus. Vita nostra, inquit Nazianzenus, quasi mercatus est, cujus dies cum abierit, tempus amplius non erit emendi quæ velis. Nunc ergo emendum est, dum sunt nundinæ, nuncpiè vivendum est, dum vires suppetunt. Hoc ipsum Ecclesiastes identidem inculcat: *Quodcumque facere potest manus tua, instanter operare.* Hoc ipso temporis & occasionis stimulo sapius nos urget Apostolus: *Dum tempus habemus, bonum operemur ad omnes, quia hora est jam nos de somno surgere.* Tu dormis, inquit Ambrosius, & tempus tuum non dormit, sed ambulat. Bene illi, bene illis omnibus, qui hæc non cogitant tantum, sed & opus monstrant, & ita vivunt uti vixisse se volent, cum moriendum erit, faciuntque ea, quæ in æternitate constituti fecisse se gaudebunt. LEVIS NVNC NEGLECTVS, ÆTERNVM FIT DISPENDIVM. Semel cogitatum, factumque semel ÆTERNVM est.

II. Æterna vitæ premium.

Ita in cælo verè vitalis, & perfecta vita est, qua animalis, qua humana, qua angelica, qua divina est. Vivit ibi memoria, recordatione omnium præteritorum: vivit intellectus, cognitione & visione Dei: vivit ibi voluntas, omnique bono fruitor, idque sine omni amittendi metu. Pari modo vivit ibi appetitus tam concupiscibilis, quem vocant, quam irascibilis; vivunt

vunt sensus omnes, suisque fruuntur deliciis: nullus illis gemitus, nullum lamen, nullus auditus indicium vel minimum est; miserissimum ibi mel gaudiorum, omni tristitia felle ejecto: tacere hic oculi, nil simile viditis; tacere hic aures, nil simile auditis; tace cor, nil huius vitæ cogitasti simile. Hæc vita delicias omnes, opes, honores & omnium vitarum, sensuum, potentiarum oblectamenta includit. Sûmo huius vitæ desiderio estuans

Id. 22. de Civit. Dei. c. 30.

Augustinus exclamat: *Quanta erit illis felicitas, ubi nullum erit malum, nullum latebit bonum: vacabitur Dei laudibus, qui erit omnia in omnibus. Beati qui habitant in domo tuâ Domine, in secula seculorum laudabunt te. Omnia membra & viscera incorruptibilibus corporis propicient in laudibus Dei. Vera ibi gloria erit, ubi laudantis nec errore quisquam, nec adulatione laudabitur. Verus honor, qui nulli negabitur digno, nulli deferetur indigno, sed nec eum ambiat ullus indignus, ubi nullus permittitur esse, nisi dignus. Præmium virtutis erit ipse, qui virtutem dedit; & qui se ipsum, quo melius aut majus nihil possit esse, promittit. Quid est enim aliud quod per Prophetam dixit? Ero illorum Deus, & ipsi erunt mihi plebs, ego ero quacunq; ab omnibus honestè desiderantur, & vita, & salus, & victus, & copia, & gloria, & honor, & pax, & omnia bona: sic enim & illud rectè intelligitur, erit Deus omnia in omnibus, ipse finis erit desideriorum nostrorum. Atque id etiam beata civitas illa magnum in se bonum videbit, quod nulli superiori ullus inferior invidet, sicut in corpore non vultus oculi esse qui est digitus; cum membrum utrumq; contineat totius carnis pacata compago. Et subdit: Ibi vacantes in Sabbatho requies, videbimus, quoniam suavis est Deus, quo plerumque quando ipse erit omnia in omnibus. O ergo chara veritas, vera Aeternitas, æterna felicitas, Deus meus!*

La beatâ civitate inferi non invidet superior.

Tom. 3. operum S. Augustini c. 60.

Auctor libro de spiritu & animâ eandem hanc vitam sic compellat: Non est in te corruptela, nec defectus, nec senectus, nec ira, sed pax perennis, gloria solennis, lætitia sempiterna, sollemnitas continua. Vere tantum gaudium & exultatio, & sors & decus juvenutis, & perfectio salutis. Non est in te heri nec hesternum, sed est idem hodiernum. Tibi salus, tibi vita, tibi pax est infinita, tibi Deus omnia. Gloriosa dicta sunt de te, civitas Dei: sicut enim lætantium omnium habitatio est in te. Nullus in te timor, tristitia nulla: desiderium omne transit in gaudium, dum prælo est quicquid operatur, & quicquid desideratur abundat. Inebriabitur ab ubertate domus tuæ, ð Deus, & torrente voluptatis tuæ potabis eos. Quoniam apud te est fons vitæ, & in lamine tuo videbimus lumen, cum videbimus te in te, & nos in te, & te in nobis, visionem continuâ & felicitatem perpetuâ.

Perpetua felicitas à quolibet homine comparari potest. Marii c. 8.

Hæc tamen perpetua felicitas, brevissimo tempore, & labore non adeo magno, à quolibet hominum comparari potest. Ingemiscens Christus in plebem: *Miserere, inquit, super turbam, quia ecce jam triduo sustinent me. Suavissime Jesu, triduum nunc numeras, quo sustinemus, & cur, Christe bone, non numeras aternitatem dierum, quibus in celo perpetuaturus es nobis immortalæ gaudium? en, quam facile sit, brevi labore, æternam mereri gloriam? minima Deus obsequia numerat & in pretio habet: pilos numerat per caput sparsos, & guttas sanguinis pro se fusi, non numerabit?*

Deus minima obsequia in pretio habet.

Liceat ergo cum B. Hieronymo proclamare: O quantâ beatitudo, pro parvis magna recipere, æterna pro brevibus, & habere dominum debitorem! At durum est, inquit, tam multa quotidie pati, durum est mori, sine licet cetera facilia omnia. Quid, mi Christiane, & inaniter quæris, & pueriliter? an nescis illud? scio me ascendere, ut descendam; vivere, ut arescam; dolescere, ut senescam, vivere ut moriar; mori autem, ut sum beatus æternum: Spera ergo in Domino, in seculo æternis, in Domino Deo forti in perpetuum. Augustinus adhuc mihi in mente est, qui de verbis Domini: Concluserit, inquit, Dominus, cum hæc verba diceret, sic: *Ibunt isti in ambustionem æternam iusti autem in vitam æternam: hæc est vita æterna que nobis promittitur, quia amant*

Id. 26. Serm. 64.

Tom. I.

A homines vivere in hac terrâ, promissa est illis vita: & quia multum timent mali, promissa est illis æterna vita. Quid amas vivere. Hoc habebis. Quid times? mori. Non patieris. Sed & illi qui torquentur in penis, velle habent mori & non possunt: non ergo magnum est, diu vivere, aut semper vivere, sed magnum est BEATÈ VIVERE.

Ergo in celo vives, non moriturus: illic beatè vives; nam nec mala patieris, nec pati poteris. Ibi quod optabis possidebis, & possidere desiderabis; pelliciosisessione non poteris, & hoc te faciat. Eo certè famem & sitim suam omnem differens David: *Satiabor, inquit, caro apparuerit gloria tua. Nova & mira vox in rege: mensam tibi offertissimam habet, & quasi famelicus saturitatem sperat, ex mensâ non suâ: prorsus elucebat David alienas dapes, & ardentè sicut celeste nectar. Quid enim est omnis regum omnium luxus: inopia miserissima, & mendiculorum ollula, si celeste co-gitur epulum. Comedit dicit rex celi, & bibite, & inebriamini charissimi. Convivium hoc finem non habet, nihil illi triste succedet: quod hodie est, æternum erit. Neque hic se continet Augustinus, quin iterû exclamet: Manuali*

Regum luxus est inopia miserissima. Cant. c. 5.

O vita vitalis, vita sempiterna, & sempiternè beata, ubi gaudium sine dolore, requies sine labore: opes sine amissione, sanitas sine languore (verè nil tale in hac vitâ) abundantia sine defectu, vita sine morte, perpetuitas sine corruptione, beatitudo sine calamitate, ubi omnia bona in charitate perfecta, ubi plena scientia in quibus & per omnia, ubi præsens majestas Dei conficitur, & hoc vita cibo, mens intuentium satiat, vident semper, & videre desiderant, sine anxietate desiderant, & sine fastidio satiantur.

Et ut scias mi Christiane, hanc tam excellentem gloriam, has tam sublimes opes, hoc regnum emi posse, audi eundem Augustinum: *Venale est, ait Augustinus, venale est, quod habeo, dicit tibi Deus: eme illud. Quid habes venale? Requiem, inquit, venale habeo; eme illam, dicit ei: quantum valet pretiū ejus labor est: quanto labore digna est requies tua? Si verum vis comparare, & verum judicare, æterna requies æterno labore rectè emitur. Verum hoc est: sed noli timere; misericors est Deus. Si enim haberes æternum laborem, nunquam pervenires ad æternam quietem. Ergo, ut aliquando pervenias ad id quod emis, non in æternum laborandum est, non quia non valet tanti, sed ut possideatur quod emitur. Digna est quidem emi labore perpetuo, sed necesse est ut labore temporalis ematur. Ergo ad laborem ð Christiani, nos ipsos cum eodem exhortemur.*

Ponamus nobis ante oculos talem vitam, cum promittitur De verbis ÆTERNA, ut removere illâ quicquid hic molestum Domini ser-pacimur: facilius enim invenimus quid ibi non sit, quam quid ibi sit. Et tamen venale est; eme si vis, nec multum exasnes dere magnâ, propter pretiū magnitudinem: tantum valet, quantum habes, noli querere quid habes, sed qualis sis. Res ista te valet: tantum valet, quantum es tu. Te da, & habebis illam; quid exasnes? quid turbas? nunquid, quæsiturus es te, aut empturus es te? Ecce tu qui es, qualis es, da te & habebis illam. Sed malus sum, inquit, & forte me non accipiet. Dando te illi, bonus eris. Ut hinc fidei promissionis, te des, hoc est bonum esse. Cùm autem bonus fueris, pretiū ipsius rei eris, & habebis non quod dixi solum, salutem, integritatem, vitam, & sine fine vitam: non hoc solum habebis, adhuc alia tollo. Non enim ibi erit lassari & dormire, & surire, & stare, crescere & senescere, quia nec nasci erit, ubi numeri integri manent. Numerus qui est, ipse est, nec opus est ut augeatur, quia non ibi sit ut minuat. Ecce quanta tui, & nondum dixi quid ibi erit, quia illud nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit. Vnde enim ascenderet in cor meum, ut dicerem, quod in cor hominis non ascendit.

1. Cor. c. 2.

Et quia hic per Augustini libros, quasi per hortos ad celestem paradisum deducti sumus, ejuldem discretissimi & sanctissimi doctoris verbis priora consignemus, Si quotidie, inquit, oporteret omnia nos tormenta per-ferre,

C;

ferre,